

Plan wspomagania szkół w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych w Gminie Tomaszów Lubelski w latach: 2018- 2021

1) Organ prowadzący (nazwa jednostki samorządu terytorialnego):

Gmina Tomaszów Lubelski

2) Województwo/gmina/powiat:

Województwo: Lubelskie

Gmina: Tomaszów Lubelski

Powiat: tomaszowski

3) Krótka charakterystyka jednostki (*liczba ludności, dochód na jednego mieszkańca, charakterystyka systemu oświaty, problemy demograficzne, uwarunkowania geograficzne itp.*)

Gmina Wiejska Tomaszów Lubelski położona jest w południowo - wschodniej części woj. lubelskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Tomaszowa Lubelskiego. Graniczy z gminami: Bełżec, Jarczów, Krasnobród, Miastem Tomaszów Lubelski, Rachanie, Susiec, Tarnawatka oraz z gminą Narol z woj. podkarpackiego. Ogólna powierzchnia gminy wynosi niecałe 171 km kwadratowych, co stanowi 11,5% powierzchni powiatu tomaszowskiego. Swoim obszarem Gmina obejmuje 26 miejscowości i podzielona jest na 29 sołectw: Chorążanka, Dąbrowa Tomaszowska, Górno, Jeziernia, Justynówka, Klekacz, Łaszczówka, Łaszczówka- Kolonia, Majdan Górny (I i II), Majdanek, Nowa Wieś, Pasieki, Podhorce, Przecinka, Przeorsk, Rabinówka, Rogóźno I, Rogóźno II, Rogóźno III, Rogóźno - Kolonia, Ruda Wołoska, Ruda Żelazna, Sabaudia, Szarowola, Typin, Ulów, Wieprzowe Jezioro, Zamiany.

Geograficznie jest to obszar Grzędy Sokalskiej, Roztocza Środkowego i Pobuża.

Gmina Tomaszów Lubelski jest gminą typowo rolniczą.

Liczba ludności zamieszkująca gminę wynosi 11 373 (stan na dzień 31.12.2017 r.).

Dochód na jednego mieszkańca wynosi 3 919,17 (stan na dzień 31.12.2017 r.).

Ilość szkół, ich rozmieszczenie na terenie gminy i specyfika to elementy, które mają znaczący wpływ na ostateczny kształt systemu oświaty. Determinują

one takie wskaźniki jak liczba uczniów, nauczycieli, mają również ogromny wpływ na subwencję, a tym samym finanse gminy. Na terenie Gminy Tomaszów Lubelski funkcjonuje jedenaście placówek oświatowych:

1. Szkoła Podstawowa w Łaszczówce
2. Szkoła Podstawowa w Majdanie Górnym
3. Szkoła Podstawowa w Podhorcach
4. Szkoła Podstawowa w Sabaudii
5. Szkoła Podstawowa w Szarowoli
6. Szkoła Podstawowa w Pasiekach
7. Szkoła Podstawowa w Rogóźnie
8. Szkoła Podstawowa w Typinie
9. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Justynówce
10. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Jezierni
11. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Przeorsku

Należy stwierdzić, że pomimo podejmowanych prób racjonalizacji sieci szkół w Gminie Tomaszów Lubelski nadal funkcjonuje bardzo rozbudowana sieć szkół. Głównym problemem logistycznym, utrudniającym racjonalizację liczby obwodów szkolnych, dowożenie uczniów jest słabo rozwinięta sieć dróg, utrudniająca komunikację. Mimo stosunkowo niewielkich odległości pomiędzy miejscowościami „w linii prostej” konieczne jest przejeżdżanie przez Miasto Tomaszów Lubelski w celu przemieszczenia się z jednej części Gminy do drugiej. Wydłuża to znacznie czas dojazdu a także powoduje realizację obowiązków szkolnego uczniów Gminy Wiejskiej Tomaszów Lubelski w Mieście.

Gmina Tomaszów Lubelski, poza otrzymywaną corocznie subwencją oświatową, do oświaty ze środków własnych dokłada blisko 7 mln zł rocznie. Tak duży udział budżetu gminy w finansowaniu oświaty skutkuje ograniczeniem inwestycji infrastrukturalnych, np. drogi, wodociągi, kanalizacja. Sytuacja ta spowodowana jest wieloma czynnikami. Jednym z nich jest niż demograficzny, który stanowi problem nie tylko w Gminie Tomaszów Lubelski, ale i w całej Polsce. Kolejnym jest system naliczania subwencji oświatowej, który „faworyzuje” szkoły z dużą liczbą uczniów. Należy tu również wspomnieć o przeprowadzanej aktualnie reformie oświaty, która z powodu np. wprowadzenia nowej podstawy programowej nie pozwala łączyć zajęć w wielu klasach. Reforma ta skutkuje tym, że obecnie jakiegokolwiek zamierzenia gminy dotyczące ograniczenia liczby szkół raczej są skazane na niepowodzenie ze względu na praktycznie zablokowanie likwidacji szkół przez Kuratoria Oświaty. Pomimo wspomnianych niekorzystnych czynników Gmina Tomaszów Lubelski czyni starania, aby prowadzone przez nią szkoły się rozwijały, a uczniowie do nich uczęszczający mieli przedstawioną coraz to lepszą ofertę edukacyjną.

4) Wnioski z diagnozy (zidentyfikowane potrzeby i problemy oraz ich przyczyny):

SWOT

MOCNE STRONY

- wykształcona kadra nauczycielska,
- realizacja projektów unijnych,
- dogodny dostęp do edukacji,
- łatwy dostęp do wychowania przedszkolnego
- dobra znajomość środowiska uczniów przez nauczycieli.

SŁABE

- rozdrobniona sieć szkół,
- dwoż uczniów,
- mała liczebność dzieci w szkołach,
- nauka w klasach łączonych,
- brak sal gimnastycznych przy szkołach,
- słaba baza materialna niektórych szkół,
- brak na terenie gminy żłobka.

SZANSE

- termomodernizacja budynków szkolnych,
- wydłużenie czasu pracy oddziałów przedszkolnych,
- dostępność do infrastruktury społecznej
- możliwość pozyskania środków pozabudżetowych na inwestycje,
- wyrównanie szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich.

ZAGROŻENIA

- przerost zatrudnienia w szkołach w związku z niżym demograficznym,
- wysoki koszt utrzymania placówek oświatowych,
- rosnąca atrakcyjność pracy i kształcenia za granicą (wyjazdy z dziećmi),
- ograniczona subwencja oświatowa

5) Metody wykorzystane w diagnozie:

- SWOT JST
- SWOT szkół
- Spotkanie dialogowe
- Debata oświatowa
- Raport z realizacji zadań oświatowych
- Analiza wskaźników oświatowych,
- Wyniki sprawdzianów i egzaminów.
- Analiza raportów z ewaluacji
- Analiza działań szkół przedstawionych na stronach internetowych.
- Analiza składanych przez dyrektorów pisemnych informacji.

6) Wnioski ze spotkania dialogowego:

W dniu 17 września 2018 r. odbyło się pierwsze spotkanie dialogowe poświęcone „Kierunkom rozwoju edukacji w Gminie Tomaszów Lubelski w myśleniu o Uczniu XXI wieku”. Do uczestnictwa w debacie zaproszeni zostali i przybyli przedstawiciele rodziców, nauczycieli, dyrektorzy szkół, instytucji samorządowych gminy, radni, sołtysi, przedstawiciele organizacji pozarządowych. Ważnymi uczestnikami spotkania była delegacja młodzieży ze szkół podstawowych z terenu gminy Tomaszów Lubelski.

Uczestnikom spotkania postawiono 4 pytania:

1. Jakie cechy i umiejętności powinien posiadać absolwent każdej naszej szkoły podstawowej ?
2. Jakie są mocne strony i zalety oświaty naszej gminnej oświaty?
3. Jakie cechy powinien posiadać Nauczyciel uczący Twoje dziecko?
4. Jakiego kierunku zmian w zakresie kształcenia uczniów w naszej Gminie oczekujemy?

Przedstawiciele różnych środowisk uczestniczący w debacie przedstawiali swoje wypowiedzi dot. szkoły,

- z dużym boiskiem i halą sportową,

- więcej praktyki, niż teorii,

- więcej wycieczek,

- poprawa bazy szkolnej (sale do zajęć chemicznych, komputery, basen),

- bez ciężkich plecaków,

- bez sprawdzianów,

- swoboda wyrażania opinii

WNIOSKI I REKOMENDACJE po przeprowadzonej debacie.

Spotkanie dialogowe pozwoliło na wyciągnięcie kilku wniosków:

- Kadra nauczycielska jest dobrze przygotowana, niemniej jednak nie zawsze potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności w pracy z uczniem na lekcji. Zmiana metod nauczania umożliwi rozwój u uczniów właściwych postaw i umiejętności. Zasadne jest umożliwianie uczniom praktycznego zdobywania i utrwalania wiedzy przez doświadczenia i eksperyment.

- Ze względu na niż demograficzny jest mała liczebność klas, co przekłada się na nauczanie w klasach łączonych.

- Niezbędne są dodatkowe środki zewnętrzne na unowocześnienie bazy szkolnej i doposażenie szkół, co poprawi warunki dydaktyczne dla uczniów w szkołach.

7) Priorytety polityki oświatowej JST:

Przy wsparciu JST szkoły organizują procesy edukacyjne w sposób ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych uczniów.

8) Cele strategiczne (główne), cele operacyjne (szczegółowe):

Cel strategiczny:

Kształtowanie kompetencji „umiejętność uczenia się” poprzez uatrakcyjnienie procesów edukacyjnych i stosowanie nowoczesnych metod doskonalenia nauczycieli

Cel operacyjny 1.

Wdrożenie i kontynuacja modelu procesowego wspomagania w 2 szkołach prowadzonych przez gminę Tomaszów Lubelski w trzech kolejnych

która byłaby spełnieniem ich zainteresowań, do której chętniej chodzili, która byłaby „ Szkołą Moich Marzeń”.

Odpowiedzi na pytania.

Ad1. Według uczestników debaty Absolwent powinien posiadać następujące cechy i umiejętności:

- kreatywność,
- asertywność,
- kulturę osobistą,
- poczucie własnej wartości.

Ad.2. Uczestnicy wskazali, że mocnymi stronami i zaletą gminnej oświaty jest:

- bezpieczeństwo,
- wykształcona kadra,

- mała liczebność klas,

- współdziałanie międzyszkolne,

- angażowanie się rodziców w życie szkoły.

Ad.3. Uczestnicy debaty wskazali takie cechy nauczyciela jak:

- kompetentny,
- z powołania,
- kreatywny,
- konsekwentny.

Ad 4. Uczestnicy wskazali kierunki zmian w zakresie kształcenia uczniów w naszej gminie:

- odchudzenie podstawy programowej,
- mniej prac domowych,
- mniej konkursów,
- doposażenie szkół.

Przybyli uczniowie wskazali, że szkoła ich marzeń:

latach szkolnych.

Cel operacyjny 2.

Urozmaicenie lekcji i zajęć przez wykorzystywanie nowych metod aktywnego uczenia się z szerszym wykorzystaniem pomocy dydaktycznych oraz zasobów edukacyjnych w szkołach prowadzonych przez Gminę Tomaszów Lubelski

9) Określenie wskaźników celów (wyrażony liczbowo, procentowo)

Tak jak w załączniku nr1.

10) Zaplanowane zadania i działania (sposób realizacji, osoba odpowiedzialna, terminy) wykorzystanie istniejących zasobów kadrowych, organizacyjnych i infrastrukturalnych

Tak jak w załączniku nr 1.

11) Finansowanie poszczególnych zadań:

Tak jak w załączniku nr1.

12) Harmonogram wdrażania planu:

Tak jak w załączniku nr1.

13) Sposób upowszechniania informacji na temat planu i jego realizacji:

- spotkania rad pedagogicznych placówek objętych planem procesowego wspomaganie,
- spotkania z dyrektorami szkół,
- spotkania informacyjne dyrektorów szkół z rodzicami,
- przedstawienie projektu planu wspomaganie szkół na sesji Rady Gminy Tomaszów Lubelski.
- informacje z podejmowanych działań zamieszczane na stronach internetowych szkół,
- strona internetowa Gminy Tomaszów Lubelski : www.tomaszowlubelski.pl, oraz Biuletyn Informacyjny Gminy.

14) Metody i harmonogram monitorowania realizacji:

Tak jak w załączniku nr1.

15) Kryteria oceny sukcesu: (poziom zadowolenia z realizacji wskaźników)

Co uznamy za satysfakcjonujący rezultat?

- wzrost świadomości dyrektorów i kadry pedagogicznej na temat procesowego wspomagania szkół,
- osiągnięcie założonych celów w planie wspomagania szkół z terenu Gminy Tomaszów Lubelski,
- kontynuacja działań po zakończeniu projektu,
- wzrost liczby zajęć prowadzonych metodami aktywnymi w stosunku do wyników analiz,
- przystąpienie innych szkół z terenu Gminy do wspomagania procesowego,
- zainteresowanie rodziców i uczniów zmianami w sposobie organizowania procesu uczenia -nauczania.
- powołanie co najmniej jednej gminnej sieci współpracy i samokształcenia.

16) Zidentyfikowane ryzyka realizacji (zewnętrzne i wewnętrzne) i ich minimalizowanie:

- zmiany w obowiązującym prawie oświatowym – bieżący monitoring wprowadzanych zmian,
- brak środków na realizację zaplanowanych działań – próba pozyskania środków pozabudżetowych (projekty krajowe i unijne, granty)
- niechęć niektórych nauczycieli w stosunku do proponowanych zmian – przeprowadzenie spotkań, szkoleń nauczycieli i przedstawienie im korzyści z wprowadzonych zmian oraz wybór ciekawych form realizacji wspomagania i osób wspomagających,
- małe zaangażowanie nauczycieli do pracy w sieci – budowanie właściwej atmosfery sprzyjającej wymianie doświadczeń.

17) Włączenie różnych interesariuszy na każdym etapie realizacji planu (formy włączenia, włączani interesariusze)

- dyrektorzy szkół,
- nauczyciele i pracownicy szkół,
- rodzice,
- uczniowie,
- radni,
- środowisko lokalne .

18) Wykorzystanie istniejących zasobów kadrowych, organizacyjnych i finansowych

- Do realizacji projektu zostaną zaangażowani dyrektorzy oraz nauczyciele, którzy są kreatywni i otwarci na zachodzące zmiany. Liczymy na wsparcie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Biblioteki Pedagogicznej oraz Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli.
- jako zasoby finansowe wykorzystane zostaną środki na doskonalenie nauczycieli.

Podpisy członków zespołu przygotowującego plan:

Waldemar Miller

AM

Harbuc Ebloneta

Elzbieta Pięta

Załącznik 1 do Planu wspomaganie szkół w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych w Gminie Tomaszów Lubelski w latach: 2018-2021

Formularz do planowania działań/ zadań prowadzących do osiągnięcia celu w Gminie Tomaszów Lubelski

Priorytet I: Przy wsparciu JST szkoły organizują procesy edukacyjne w sposób ukierunkowany na rozwój kompetencji kluczowych uczniów.

Cel główny: Kształtowanie kompetencji „umiejętność uczenia się” poprzez uatrakcyjnienie procesów edukacyjnych, i stosowanie nowoczesnych metod doskonalenia nauczycieli

Cel szczegółowy I. Wdrożenie i kontynuacja modelu procesowego wspomaganie w 2 szkołach prowadzonych przez gminę Tomaszów Lubelski w trzech kolejnych latach szkolnych.

Nr zadania	Zadanie/ działanie	Sposób realizacji	Jednostka odpowiedzialna i współpracująca	Termin realizacji	Zamierzony efekt	Źródła finansowania	Monitorowanie			
							Wskaźnik	Miernik	Sposoby dokumentowania	Kto i kiedy to zrobi?
1	Akcja informacyjno-promocyjna na temat wspomagania procesowego.	Szkolenie wszystkich dyrektorów szkół w zakresie nowoczesnych narzędzi doskonalenia zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem procesowego wspomagania.	Osoba oddelegowana z Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli lub zaproszony ekspert	IX-X 2018	80% dyrektorów SP opisuje różnice procesu wspomagania w porównaniu do innych narzędzi służących doskonaleniu zawodowemu nauczycieli.	Środki własne JST	80%	Liczba przeszkolonych dyrektorów/ liczba wszystkich dyrektorów SP	Lista obecności.	JST
2	Poinformowanie nauczycieli biorących udział w procesowym wspomaganiu o zasadach jego realizacji	Dyrektorzy szkół organizują szkolenie dla rad pedagogicznych placówek objętych wspomaganiem procesowym.	Dyrektor	X 2018	60% nauczycieli akceptuje przedstawiony model i aktywnie pracują przy diagnozie oraz planie wspomagania	Nie dotyczy	60%	Nauczyciele zaangażowani w tworzenie i realizację planu wspomagania w szkole./ do wszystkich nauczycieli tej szkoły	Lista obecności, ilość uwag zgłoszonych przez nauczycieli, obecność na konsultacjach	Dyrektor
2	Monitorowanie działań w szkołach objętych procesem wspomagania	Powołanie zespołu w JST z udziałem dyrektorów szkół objętych wspomaganiem oraz osób wspomagających, określenie organizacji pracy, zadań i zakresu monitorowania oraz sprawozdawczości.	JST	X 2018-VIII 2021	Posiadanie bieżącej wiedzy w zakresie postępu działań, pojawiających się problemów i ryzyka w osiągnięciu celów.	Nie dotyczy	I zespół, I dokument	Zespół działający zgodnie z dokumentem określającym zakres zadań.	Listy obecności, 6 pisemnych sprawozdań.	JST
3	Sporządzenie diagnozy potrzeb szkół	Sporządzenie diagnozy potrzeb w odniesieniu do	Dyrektorzy szkół i osoba wspomagająca.	X 2018	Rozpoznanie potrzeb obu szkół, które są	Nie dotyczy	2	Pisemne dokumenty zawierające opis	Nie dotyczy wskaźnik zerojedynkowy.	Dyrektorzy szkół i osoba wspomagająca

4	Wdrożenie procesowego wspomagania zgodnie z modelem.	rozwijania kompetencji kluczowych uczniów „umiejętność uczenia się”	Dyrektorzy szkół i osoba wspomagająca.	X 2018-VIII 2019	Osiągnięcie założonych celów i efektów, a co za tym idzie, rozwój kompetencji kluczowych uczniów.	istotne w związku rozwojem kompetencji kluczowych uczniów i dzieci.	Środki w rozdziale 80146	2	2 szkoły wdrożą procesowe wspomaganie.	Listy obecności, materiały szkoleniowe, prezentacje, dokumentacja fotograficzna, sprawozdania z realizacji procesu.	Dyrektorzy i osoba wspomagająca.
5	Ewaluacja rezultatów podjętych działań.	Zorganizowanie dwóch spotkań dialogowych (rodzice, uczniowie, nauczyciele oraz dyrektorzy).	Wyniki debat pozwolą na sformułowanie wniosków i rekomendacji do dalszych działań w ramach rozwoju kompetencji kluczowych uczniów.	V 2019	Spotkania dialogowe pokażą, iż uczniowie i rodzice zauważyli zmiany w pracy szkoły i wskażą na kolejne obszary wymagające interwencji.	Spotkania dialogowe i opracowanie ich wyników.	Nie dotyczy	2	Spotkania dialogowe i opracowanie ich wyników.	Listy obecności, zestawienie pytań, opracowanie pisemne wniosków i rekomendacji.	JST
6	Upowszechnienie efektów podjętych działań na rzecz rozwoju kompetencji kluczowych w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach procesowego wspomagania.	Zorganizowanie konferencji.	Dyrektorzy placówek innych niż wytypowane do wsparcia w projekcie podejmą inicjatywy uczestnictwa w procesowym wspomaganiu.	IV 2019	Co najmniej 2 placówki będą wnioskowały o objęcie wspomaganiem procesowym	Placówki z prowadzonych przez Gminę Tomaszów Lubelski złożą wnioski o zabezpieczenie środków na procesowe wspomaganie w roku 2020.	Nie dotyczy	2	Placówki z prowadzonych przez Gminę Tomaszów Lubelski złożą wnioski o zabezpieczenie środków na procesowe wspomaganie w roku 2020.	Wnioski 2 placówek składane do dnia 30 listopada zawierają prośbę o zabezpieczenie środków na procesowe wsparcie.	JST i Dyrektorzy placówek objętych procesowym wspomaganiem oraz osoba wspomagająca.

7	Kontynuacja działań w formie wspomagania w kolejnych latach szkolnych także w innych placówkach	Upowszechnienie rozwoju szkół wskutek realizacji zadań organizacji uczącej się	Dyrektorzy	2019-2020	Oczekiwanie realizacji zadania w chętnych innych placówkach prowadzonych przez gminę po zakończeniu projektu	Nie dotyczy	4	Placówki z prowadzonych przez Gminę Tomaszów Lubelski złożą wnioski o zabezpieczenie środków na procesowe wspomaganie po roku 2020.	Wnioski z placówek składane do dnia 30 listopada zawierają prośbę o zabezpieczenie środków na procesowe wsparcie.	JST i Dyrektorzy placówek objętych procesowym wspomaganie oraz osoba wspomagająca.
---	---	--	------------	-----------	--	-------------	---	---	---	--

Priorytet I: Przy wsparciu JST szkoły organizują procesy edukacyjne w sposób ukierunkowany na rozwój kompetencji kluczowych uczniów.

Cel główny: Kształtowanie kompetencji „umiejętność uczenia się” poprzez uatrakcyjnienie procesów edukacyjnych, i stosowanie nowoczesnych metod doskonalenia nauczycieli

zasobów edukacyjnych w szkołach prowadzonych przez Gminę Tomaszów Lubelski

Nr zadania	Zadanie/ działanie	Sposób realizacji	Jednostka odpowiedzialna i współpracująca	Termin realizacji	Zamierzony efekt	Źródła finansowania	Monitorowanie			
							Wskaźnik	Miernik	Sposoby dokumentowania	Kto i kiedy to zrobi?
1	Dobra organizacja, komunikacja i współpraca przy realizacji celu szczegółowego nr.2	Zorganizowanie narady z dyrektorów szkół, prezentacja celów i zaplanowanych efektów oraz przekazanie tej wiedzy nauczycielom.	JST i dyrektorzy	Październik 2018	Dyrektorzy włączą nauczycieli do działań.	Nie dotyczy	80 %	nauczycieli opisuje co będzie realizowane w ramach celu szczegółowego nr 2	Zapisy w protokołach rad pedagogicznych oraz lista obecności nauczycieli	JST dla kadry kierowniczej, dyrektorzy dla nauczycieli
2	Analiza ilości lekcji prowadzonych z wykorzystaniem	Opracowanie i przekazanie tabeli do spisania sprawnych	JST i dyrektorzy	Październik 2018	Dyrektorzy oraz JST posiadają aktualną informacją o sprawnych	Nie dotyczy	8	Dokumentów/sprawozdani a po zakończonym semestrze/	Sztuki Wskaźnik zerojedynkowy	JST dyrektorzy

	ilości zajęć w tygodniu z wykorzystaniem pomocy i metod aktywizujących uczniów.	dialogowego z udziałem dyrektorów, nauczycieli i uczniów.	JST				posiadają wiedzę co do oczekiwanego wskaźnika lekcji z wykorzystaniem zasobów oraz metodami aktywizującymi uczniów.				z zerojedynkowy	
5	Monitorowanie realizacji ustaleń.	Uzgodnienie, a następnie realizacja we wszystkich szkołach planu monitorowania	JST				Styczeń-czerwiec 2019	Zostanie osiągnięty ustalony poziom.	70 %	Nie dotyczy	Ankieta.	Dyrektorzy
6	Podsumowanie działań w celu szczegółowym nr 2	Opublikowanie na stronie internetowej JST opracowanych wywiadów z nauczycielami, rodzicami i uczniami.	JST				Wrzesień 2019	Wywiady potwierdzą zadolenie uczniów i rodziców z podjętych działań w celu uatrakcyjnienia zajęć lekcyjnych i zostaną wyartykułowane rekomendacje i wnioski na przyszłość		Nie dotyczy	Artykuł w wersji drukowanej i elektronicznej oraz materiały wykorzystane do jego opracowania.	JST- dział promocji